

СТАНОВИЩЕ

ОТНОСНО конкурса за заемане на академичната длъжност „Доцент” по “Паразитология и инвазионни болести на животните”, професионално направление 6.4. Ветеринарна медицина, обявен в ДВ бр. 32 от 22.04.2016 год., за нуждите на Ветеринарномедицински факултет при Тракийски университет, Стара Загора

ИЗГОТВИЛ СТАНОВИЩЕТО: доц. д-р Диана Йовчева Ганева, Катедра „Биология и аквакултура” при АФ на ТрУ, определена, съгласно Заповед № 1418/31.05.2016 год. на Ректора на Тракийски университет – Стара Загора, за член на научното жури

В обявения конкурс за “Доцент” по “Паразитология и инвазионни болести на животните” участва само един кандидат - гл. ас. д-р Звезделина Тодорова Киркова, преподавател в катедра “Ветеринарна микробиология, инфекциозни и паразитни болести”, секция „Паразитология” към Ветеринарномедицински факултет на Тракийски университет – гр. Стара Загора.

1. Кратка информация за кариерното развитие на кандидата

Гл. ас. д-р Киркова е завършила Тракийски университет - Стара Загора през 1998 г. с образователно-квалификационната степен „Магистър” по специалността „Ветеринарна медицина”. През 1999 г. е избрана за редовен асистент в катедрата по „Паразитология и инвазионни болести” към ВМФ на ТрУ, където извежда практическите занятия по дисциплините „Обща паразитология”, „Специална паразитология”, „Стадна диагностика” и „Подвижна клиника”. През 2002 г. е повишена в звание „Старши асистент”, а през 2006 г. – в „Главен асистент”. През 2012 г. получава образователната и научна степен “Доктор”, в резултат на успешно защитена дисертация на тема: “Етиологични, епидемиологични и клиничкохимични проучвания върху трихурозата при кучета и опити за контрол”.

Документите, представени от единствения кандидат в конкурса, д-р Киркова, отговарят на изискванията на чл. 80 от Правилника за развитие на академичния състав на ТрУ – Стара Загора.

2. Оценка на научно-изследователската дейност на кандидата

2.1. Описание на представените научни трудове

Гл. ас Киркова участва, в конкурса за „Доцент”, с 29 научни труда, групирани по следния начин:

- ❖ Трудове, свързани с конкурса за придобиване на ОНС „Доктор” – автореферат (№1а) и три публикации (№№ 2; 3; 4);

- ❖ Публикации в реферирани международни списания с импакт фактор – 6 броя (№№5; 6; 7; 8; 9; 10) – с общ импакт фактор 8.273;
- ❖ Публикации в реферирани списания без импакт фактор – 10 броя (№№11; 12; 13; 14; 15; 16; 17; 18; 19; 20);
- ❖ Публикации в сборници от конференции в България – 4 броя (№№21; 22; 23; 24);
- ❖ Публикации в сборници от конференции в чужбина – 4 броя (№№25; 26; 27; 28);
- ❖ Учебни помагала (учебници, ръководства) – 1 ръководство.

Личното участие на д-р Киркова в посочените 29 научни труда се илюстрира с факта, че тя е самостоятелен автор на 2 и водещ автор също на 2 от работите ѝ, свързани с получаването на ОНС „Доктор” (№№ 1а; 2; 3; 4), водещ автор в 6 публикации след получаването на ОНС „Доктор” (№№ 14; 16; 21; 25; 27; 28), втори – отново в 6 публикации (№№ 5; 7; 12; 13; 17; 22), а в останалите 13 научни труда е съответно на трето (№№ 9; 23; 24), четвърто (№№ 11; 19; 20; 29), пето (№№ 6; 8; 18), седмо (№№ 15; 26) или единадесето място (№ 10). Осем от научните трудове (№№ 1а; 13; 15; 21; 22; 23; 24; 29) са написани на кирилица, а останалите са публикувани на английски език.

Добър атестат за научната продукция на д-р Киркова е представения списък с 20 цитирания, т.е. минимума от изискваните цитирания за участие в конкурса за „Доцент”, въпреки че кандидатката посочва в документацията си 120 цитирания, от които, 40 в списания без импакт фактор и 80, в такива, с импакт фактор. Впечатляващ е фактът, че само три от публикациите на д-р Киркова са цитирани 20 пъти, от които само едната работа (№ 6) е цитирана 14 пъти и то само в списания с висок импакт фактор (2.46-4.45). Общият импакт фактор на цитираната публикация (№ 6) е 42.84, а на трите цитирани работи – 59.84. Това е изключително показателно за високата научна стойност на разработките на д-р Киркова и проявения интерес към тях в международен аспект.

Д-р Киркова е участвала в 8 национални и 5 международни научни форума, а като лектор - в различни семинари у нас и в чужбина, за което свидетелстват представените сертификати (но не за всички форуми).

Въз връзка с учебната дейност, д-р Киркова е съавтор в издаденото, през 2009 година, ръководство за упражнения по ветеринарна паразитология.

Въз основа на направения преглед на научната продукция на гл. ас. Киркова, трябва да се отбележи, че тя отговаря, а по много показатели и надвишава наукометричните критерии на Тракийски университет, гр. Стара Загора за заемане на академичната длъжност “Доцент”.

2.2. Основни направления в научно-изследователската работа

Научно-изследователската работа на д-р Киркова е насочена към проучване на паразитофауната на различни таксономични групи бозайници, като се очертават няколко основни направления:

- ❖ 2.2.1. Проучвания върху трихурозата при кучета и отитите за контрол (№№ 1а; 2; 3; 4; 14);

Работите в това направление са във връзка с проучванията при разработката на дисертация за получаване на ОНС „Доктор”. Оригиначните приноси на кандидатката са свързани с изясняване на някои спорни моменти в биологичния цикъл на *Trichuris vulpis*. Освен това, за първи път се доказва, че чакалът (*Canis aureus*) е специфичен, а домашната котка и свинята – неспецифични гостоприемници на *Trichuris vulpis*. Оригинален принос при изясняване на патогенезата на заболяването представляват и установените хематологични, биохимични и патоморфологични промени при експериментално инвазираните кучета с *Trichuris vulpis*. Д-р Киркова доказва значителната роля на чакалите и лисиците в епидемиологията на трихурозата (№ 14).

- ❖ Проучвания върху паразитната фауна на различни видове бозайници (№№ 9; 10; 11; 12; 15; 16; 21; 23; 24; 25; 26; 27 и 28);

Основната част от публикациите на гл.ас. Киркова в това направление са насочени към изследвания върху диروفилариозата (№№ 9; 12; 21; 25) и гиардиозата (№№ 10; 15; 23; 24) в различни видове гостоприемници: диви и домашни видове от семействата Canidae и Felidae (№№ 9; 10; 12; 21; 24; 25) и човека ((№№ 15; 23). Оригинален принос в проучванията върху диروفилариозата е доказаната преходна гломерулна дисфункция, предизвикана от инвазирането с *Dirofilaria immitis*. В останалите разработки се третират проблеми относно ролята на дивите хищници в епизоотологията и епидемиологията на трихинелозата (№ 11); връзката между хранителния спектър и степента на опаразитеност при някои диви хищници (№ 16); възможностите на разработения високочувствителен и специфичен real-time PCR (qPCR) тест за доказване на инвазирането с *Leishmania infantum* (№ 26), както и степента на инвазираност на кучетата в България с екто- и ендопаразити (№№ 27 и 28).

- ❖ *Проучвания върху паразитната фауна на нечифтокопитни и чифтокопитни (едри и дребни преживни) бозайници (№№ 5; 6; 7; 18);*

В резултат на проведените проучвания е установен състава, разпространението и степента на опаразитеност на някои нечифтокопитни и на дребни преживни бозайници със стомашно-чревни стронгилиди и е предложена ефикасна терапия в борбата с тях (№№ 5; 18). С висока научна стойност и с оригинален принос е изследването върху генетичната вариабилност на *Echinococcus granulosus sensu stricto* в източноевропейската популация и в Италия. В резултат на него са установени трите основни генотипа и са открити 21 хаплотипа в източноевропейската популация, като 4 от тях са установени за популацията в Италия. Десет, от посочените 21 хаплотипа, се описват за първи път.

- ❖ *Проучвания, свързани с клинични изпитвания на противопаразитни продукти (№№ 8; 17; 19; 20);*

При проведените експерименти е доказана високата степен на ефективност и безопасност на 4-компонентния препарат Broadline, използван за лечение на котки, естествено опаразитени с нематоди и цестоци (№ 7). Оригинален принос в проучванията на д-р Киркова и колектива, с който работи, представлява установената, макар и само при единични стада овце, резистентност на стомашно-чревните стронгилиди към левамизол и бензимидазоли (№№ 19 и 20).

2.3. Оценка на активността при разработката на научни проекти

Кандидатката покрива изцяло изискванията по критерия „участие в разработката на научно-изследователски проекти“. Тя декларира участие в 3 научни проекта (НП ВМФ 17/2001; 12/2002 и 14/2004) и ръководство на един проект (НП към ВМФ 22/2006).

3. Оценка на учебно-преподавателската дейност

Гл. ас. Киркова има преподавателски стаж от 17 години във Ветеринарномедицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора, със средна аудиторна заетост от 360 часа. През този период, д-р Киркова е извеждала практически занятия със студентите по дисциплините: „Обща паразитология“, „Специална паразитология“ и „Подвижна клиника – паразитни болести“, а в продължение на три години извежда и занятия по „Стадна диагностика - паразитни болести“. Участва в провеждането на практическите изпити по всички, водени в секцията, дисциплини. Тя е автор и съавтор на 3 учебни програми. Освен това, е съавтор в издаденото, през 2009 година, ръководство за упражнения по ветеринарна паразитология. Активната ѝ преподавателска работа се допълва с ръководството на двама

специализанти по паразитни болести на дребните животни и консултиране на четирима специализанти по паразитни болести на продуктивните животни.

4. Заключение

Въз основа на направения анализ на преподавателската, научната и научно-приложната дейност на кандидатката считам, че гл. ас. д-р **Звезделина Тодорова Киркова** отговаря напълно на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Тракийски университет в частта им, относно правилата за заемане на академичната длъжност „Доцент”. Кандидатката притежава образователната и научна степен „Доктор”. В конкурса участва с 29 научни труда, от които 25 след придобиване на ОНС „Доктор”. Има 2 самостоятелни публикации, а на 8 от разработките е водещ автор. Общият IF на публикациите на д-р Киркова е 8.273, а на посочените 20 цитирания (от общо 120) - 59.84.

Всичко това ми дава основание да дам **положителна оценка** на цялостната дейност на гл. ас. д-р **Звезделина Тодорова Киркова**.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Ветеринарномедицински факултет при Тракийски университет – Стара Загора да избере гл. ас. д-р **Звезделина Тодорова Киркова** за „Доцент” по **“Паразитология и инвазионни болести на животните”**

Дата: 25.08.2016 г.
гр. Стара Загора

ИЗГОТВИЛ

СТАНОВИЩЕТО:.....

(доц. д-р Диана Ганева)